

Gyenes István, Dr.

(Beszterce, Beszterce-Naszód megye, 1916. I. 13. - Budapest, 1998. X. 31.)

gyógyszerész, kémiai tud. doktora, c. egyetemi tanár.

A marosvásárhelyi Szentlélek gyógyszertárban volt gyakornok. Az egyetemi tanulmányait a Kolozsvári Egyetemen kezdte. A Pázmány Péter Tudományegyetemen 1937-ben szerzett gyógyszerészi oklevelet. A pályáját → dr. Széki Tibor budapesti Szerves és Gyógyszerészeti Intézetében kezdte. A Richter Gedeon Gyógyszergyár analitikai laboratóriumában működött (1940-1945), osztályvezető helyettes (1945-1958), később a gyógyszertechnológiai kutató laboratórium munkatársa (1958-1962). Ekkor megszervezte a gyár Alkalmazott Fizikai-kémiai kutatólaboratóriumát, amelynek ő lett az első vezetője az 1976. jan. 1-i nyugdíjba vonulásáig.

Közben 1959-ben elnyerte a kémiai tud. kandidátusa, majd 1970-ben a tud. doktora fokozatokat. A Veszprémi Vegyipari Egyetem c. egyetemi docense 1966-tól, majd 1971-től c. egyetemi tanára. A Budapesti Műszaki Egyetemen is oktatott. Kubában analitikus tanácsadó volt 1961-ben. Úttörő szerepe volt a nem vizes közegben végzett titrálások elméletének és gyakorlatának a kifejlesztésében. Erről magyar, angol és német nyelvű szakkönyvei (1960, 1967, 1970) jelentek meg. Új elméleti eljárást dolgozott ki az acetilezés mechanizmusáról és az illó és a nem illó aminok egymás melletti meghatározására. A tudományos munkásságát nemzetközi téren is elismerték.

Főbb munkái:

1. Szerves vegyületek vízmentes közegben történő sav-bázis titrálásának gyakorlata. M. Kémikusok Lapja, 10, 12-18 (1955).
2. Anyarozs-alkaloidák sóinak tartalmi meghatározása vízmentes közegben. (Szász Kálmánnal). M. Kémiai Folyóirat, 61, 356-359 (1955).
3. Tercier aminok klórhidrátjainak meghatározása vízmentes közegben acetilezhető klórhidrátjai mellett. Kandidátusi értekezés. Bp. 1958.
4. Titrálás nem vizes közegben. Bp. 1960.
5. Túlhevített benzolgőz-desztilláció alkalmazása nem vizes közegben végzett titrálásoknál. Akadémiai doktori értekezés. Bp. 1970.

Irodalom:

1. Gyógyszerészet, 42, 12, 693 (1998).
2. Révai Új Lexikon. 8. kötet, 821.
3. Új Magyar Életrajzi Lexikon. 2. kötet, 1156-1157.

Sír:

Budapest, Farkasréti temető.